GEERTRUIDENBERG
Vestingstad aan De Biesbosch

Nota Natuur Voor een klimaatbestendige en biodiverse leefomgeving

Natuurfederatie.nl
Geertruidenberg

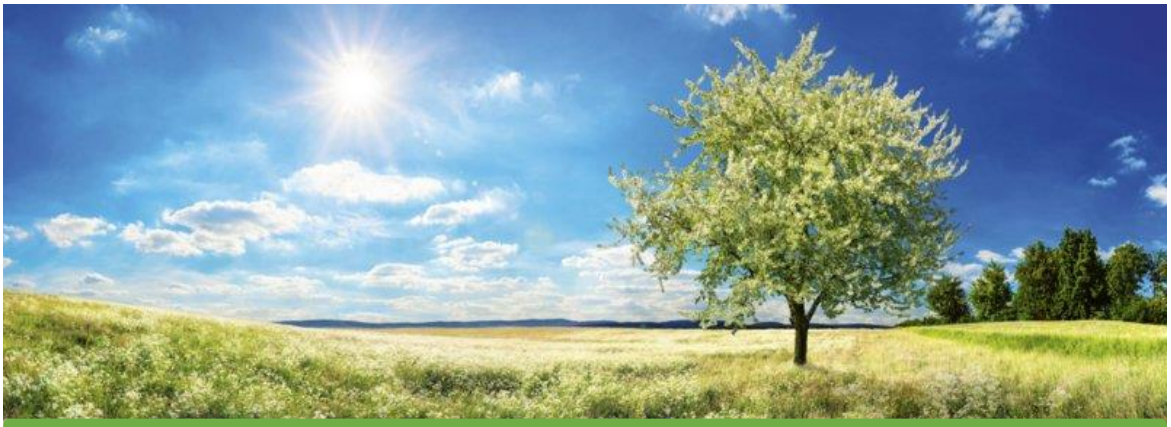

“De natuur terug in ons leven”

Auteur: Peter Verwaters

secretaris@natuurfederatie.nl

INHOUDSOPGAVE

	Blad
Herstel fysieke leefomgeving	3
Doelstelling provincie Brabant	4
Trots worden op onze natuur	5
Gezond stadsecosysteem	6
Stadsnatuur	7
Natuur inclusief bouwen en verbouwen	10
Natuur Netwerk Brabant	13
Vergroening bedrijventerrein	16
Herstel biodiversiteit landbouwgebied	18
Advies MER-commissie op omgevingsvisie	20
Oprichting adviesraad Natuur en Milieu	21
Waar staan we in 2030?	23
Aanbevelingen	24
Bronnen	25
Intentieverklaring	26

Grauwe gors verdwenen door schaalvergroting en intensivering akkerbouw

Herstel fysieke leefomgeving

Nederland gaat de komende jaren ruimtelijk flink op de schop om de fysieke leefomgeving te herstellen, zo ook het noodzakelijke natuurherstel.

Economische groei en welvaart had de afgelopen decennia weinig oog voor de natuur. Uit vele onderzoeken is te zien dat de biodiversiteit is afgenomen in binnen- en buitengebied.

Herstel biodiversiteit is vooral in Nederland hard nodig, want we bungelen onderaan in Europa.

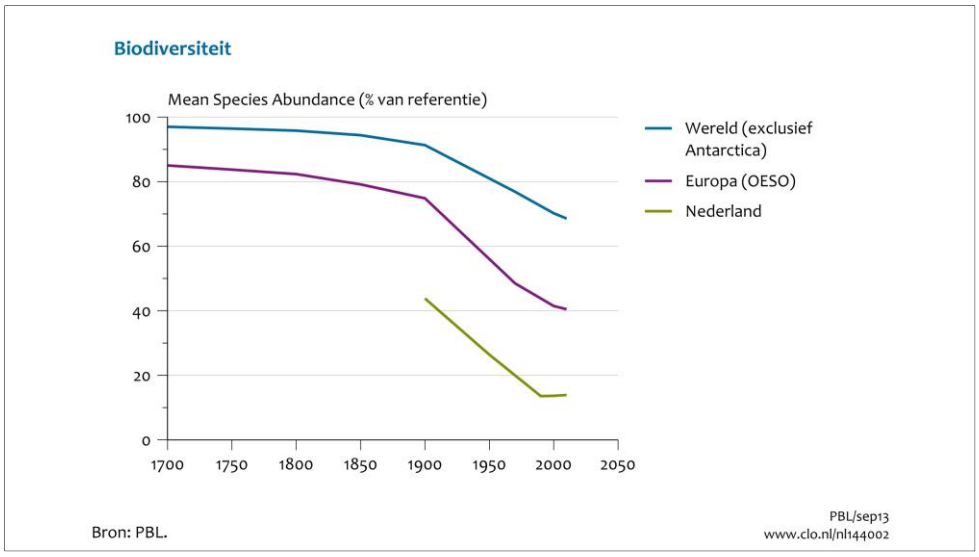

De biodiversiteit in de bebouwde omgeving is ook ernstig afgenomen. We zien dit terug in de afname van stadsvogels met 60% in de afgelopen 30 jaar.
De habitat van deze cultuurvolgers is afgenomen door meer straatwerk en schuttingen in tuinen, waardoor er minder voedsel in de vorm van insecten en gemis aan bescherming was door minder hagen en struiken.
Mede door het isoleren en renoveren van huizen zijn vleermuizen, mussen en gierzwaluwen uit hun vertrouwde omgeving verjaagd.

Ook de akker- en weidevogels in het buitengebied zijn door intensieve akkerbouw en intensieve veehouderij verdwenen en vele soorten staan nu op de Rode Lijst. De achteruitgang is 70% in 30 jaar en sommige soorten zijn al zeldzaam geworden.

Doelstellingen provincie Brabant

De fysieke leefomgeving versterken tegen het veranderende klimaat:

Nederland is in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust ingericht, samen met het landbouwbeleid en herstel natuur kan de biodiversiteit in het buitengebied herstellen. In 2030 wordt zo voldaan aan 70% ten aanzien van de Vogel- en Habitatrichtlijn. In 2050 wordt hieraan met 100% voldaan tegenover nu 55%.

Noord-Brabant is de provincie die de grootste opgave heeft om te voldoen aan de Europese richtlijnen. Van elke gemeente zal daarom de komende jaren een inzet worden verwacht om de doelstellingen te realiseren.

In de Brabantse natuur is in 2030 de afname van biodiversiteit naar een positieve trend omgebogen door het versterken en verbinden van leefgebieden en doordat waardevolle cultuurhistorische landschappen zijn behouden:

- Natuur Netwerk Brabant is uitgebreid en versterkt.
- Natura-2000 gebieden zijn versterkt door aanpak versnippering.
- Uitbreiding areaal aan groen (struweel, kruidenmengsels, etc.).
- Natuurinclusief bouwen en meer groen in de directe leefomgeving.
- Akkerranden en bermen beter benutten voor meer leefgebied.
- Verdroging en vermesting bodem is aangepakt, de bodem is hierdoor vitaler (o.a. bodemstructuur, bodemchemie, organisch stofgehalte, bodembiodiversiteit).
- Oppervlakte- en grondwaterkwaliteit is verbeterd en we voldoen aan Kader Richtlijn Water 2027.

Trots worden op onze natuur

De natuur is altijd dichterbij dan je denkt. Niet alleen in onze parken, maar ook in het buitengebied en op en in onze gebouwen kan de natuur je verrassen.

In Geertruidenberg is de natuur een belangrijk onderdeel van onze fysieke leefomgeving. Deze Nota Natuur is opgesteld om een vitale natuur in een gezonde woonomgeving te houden en waar mogelijk te versterken.

Dat de biodiversiteit in Nederland onder druk staat, is duidelijk. Iedereen is het er dan ook over eens dat er iets moet gebeuren om een verdere teruggang van de biodiversiteit tegen te gaan.

Mensen, dieren en planten leven naast én met elkaar. Daarom is het zo belangrijk dat we de natuur die we hebben goed beheren. Met een aangepast beleid kan de gemeente Geertruidenberg zich met name richten op het behoud van de algemene soorten flora en fauna. Verbeteren van leefgebieden is belangrijk, pas als het goed gaat met de algemene soorten kun je aandacht besteden aan de meer bijzondere. We mogen ook de insecten niet vergeten, zij staan aan de basis van de voedselketen. Voor ons voedsel zijn de wilde bestuivers zoals vlinders en bijen onmisbaar! Het beleid moet hier nadrukkelijk op worden gericht.

Om in Geertruidenberg de natuur zoveel mogelijk de ruimte te geven, zullen we moeten kiezen voor een ecologische inrichting en beheer van parken, plantsoenen en groenstroken en ook voor versterking van Natuur Netwerk Brabant en kwaliteitsverbetering van het buitengebied.

Geertruidenberg bevat veel cultuurhistorische waarden en landschapstypen welke in de ruimtelijke thema’s als water, natuur en landschap beter geborgd kunnen worden. Denk hierbij aan de Zuiderwaterlinie, het aangrenzende Slagenlandschap en de historische en economische binding met het Nationale Park De Biesbosch.

Gezond stadsecosysteem

Een belangrijke voorwaarde voor een gezond stadsecosysteem is de aanwezigheid van een uitgebreid netwerk van parken, bossen, tuinen, lanen en groengebieden die onderling met elkaar verbonden zijn. Daarnaast moet de gemeente groen en water waar mogelijk natuurlijker inrichten. Door nadrukkelijk rekening te houden met de leefomstandigheden van planten en dieren en te werken aan vegetatierijke wateren met voldoende schuil- en voortplantingsplekken voor watergebonden fauna.

Een groene stad heeft ook veel te bieden aan inwoners. Bomen en planten zorgen immers voor verkoeling tijdens warme zomers en bieden een aangename plek voor bewoners om te verblijven. Een groene stad is ook beter toegerust om mee te bewegen op veranderingen in het klimaat, zoals uitschieters in temperatuur en neerslag. Een stad waar veel verschillende planten- en diersoorten zoals vlinders en vogels voorkomen, blijkt positief te zijn voor het welzijn van mensen.
Een hoge biodiversiteit zorgt ervoor dat lastige soorten minder kans krijgen en er genoeg natuurlijke vijanden zijn om plaagsoorten en ziekteverspreiders in toom te houden.

Met deze Nota Natuur is de wens dat Geertruidenberg zich gaat inzetten op het in stand houden en verder ontwikkelen van een gezond ecosysteem:

- Het groenblauwe netwerk laaglandbeek De Donge en het Amergebied natuurlijker inrichten en uitbreiden.
- Met het beheer van groen en water nadrukkelijk rekening houden met de leefomstandigheden van planten en dieren.
- Te werken aan plantenrijk helder water met voldoende schuilplekken voor watergebonden fauna (het gehele jaar door).
- Het accent te leggen op natuurinclusieve wijken, waarbij kansen voor natuur zoveel mogelijk worden benut.
- Bewoners betrekken bij stadsnatuur door middel van actieve communicatie en publieksacties.
- De vitaliteit van natuur blijvend volgen om tijdig te signaleren of bijsturing nodig is.

Stadsnatuur

Rond woonwijken.

Uitgangspunt: Rust aan de randen van wijken door aanplant struiken.

Struiken en struweel zijn belangrijk en horen onlosmakelijk bij natuur in de stad. Zangvogels zoals het roodborstje en de merel vinden er hun broed- en schuilplek en ook voor kleine zoogdieren zoals de egel zijn struiken onmisbaar.

In de afgelopen jaren zijn in de gemeente Geertruidenberg veel struiken als wens vanuit sociale veiligheid verdwenen. Waar kan, plant struiken aan!

Omdat veel mensen van zicht houden in een groenzone, breng je doorkijkjes aan in het struweel en heggen, zodat het voldoende open blijft. Dit draagt bij aan het gevoel van sociale veiligheid.

In woonwijken.

Uitgangspunt: Vergroening van tuinen.

Tegels in de tuin, een parkeerplek naast het huis: ruim een derde van het tuinoppervlak in Nederland is “versteend”. In 38 gemeenten is zelfs gemiddeld meer dan 50% van de voor- of achtertuinen betegeld of ommuurd. Het riool wordt daardoor overbelast en dieren en planten zien hun leefgebied slinken.

Doordat leefgebieden voor soorten hierdoor zijn verdwenen, is het ontmoedigen hiervan een doel om te voldoen aan een biodiverse en klimaatrobuuste woonomgeving.

Omdat tuinen zonder groen de fysieke woonomgeving ongeschikt maakt in een veranderend klimaat, is het onontkoombaar om eigenaren en verhuurders van woningen te ontmoedigen. Dit kan door groene hagen en tuinen te belonen en bij schuttingen en grijze tuinen dit te belasten.

In parken en plantsoenen.

Uitgangspunt: Verbeteren leefgebieden.

Dit kan door geleidelijke overgangen tussen bomen, struiken en open grasvelden. Een zachte overgang dus van laag naar hoog; eerst gras, dan hoge kruiden (zoom), vervolgens struiken (mantel) en ten slotte bomen (kern) zijn belangrijk. In dit soort overgangen vinden veel dieren voedsel en schuilgelegenheid.

Een geleidelijke overgang met besdragende struiken en kruidenmengsels (waardplanten) geeft ook afwisseling in zon- en schaduwplekken, wat goed is voor vlinders, bijen en vogels. Tot slot draagt een glooiende bosrand bij aan de beleving van het landschap.

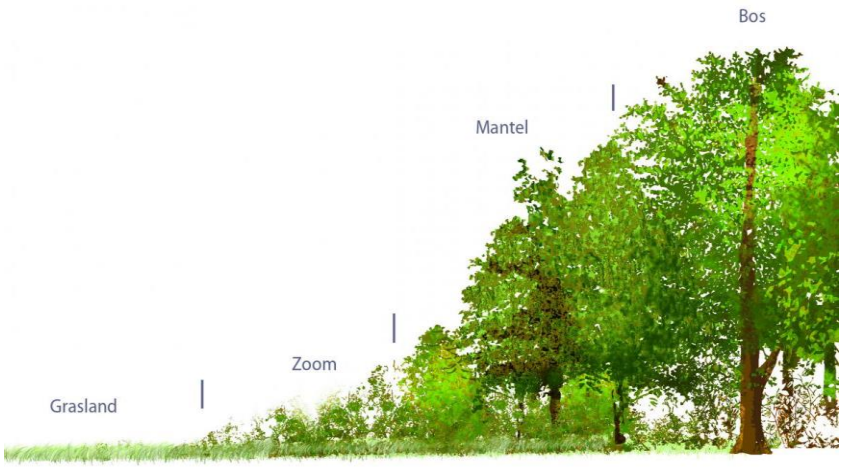

Aangepast en gefaseerd maai- en snoeibeheer van struiken en wilgen en tegelijkertijd rekening houden met faunadoelstellingen door het creëren van structuur- en bloemrijke randzones voor herstel insecten.

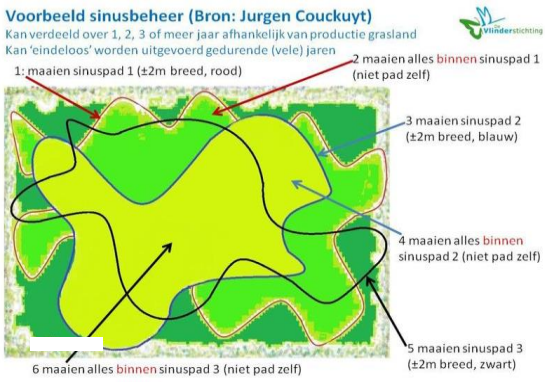

Door gefaseerd per keer 60% te maaien en maaisel hierna af te voeren en hierbij stroken met rust te laten, komt er meer leefgebied voor vlinders en bijen.

Natuurinclusief bouwen en verbouwen

Monitoring is belangrijk om te weten wat er leeft. In 2030 moeten 1,5 miljoen bestaande woningen zijn verduurzaamd, dit als bijdrage om 55% minder CO2 uitstoot te hebben als in 1990.

Om ervoor te zorgen dat er ook bij kleine herinrichtingsprojecten, nieuwbouwhuizen en renovatie aandacht voor de natuur blijft, is proactief monitoring gewenst. Deze scan richt zich op natuurwaarden die snel over het hoofd worden gezien, zoals de aanwezigheid van schuilplaatsen voor vleermuizen of broedgelegenheden voor vogels die broeden in struiken en huizen.

Huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen zitten soms als medebewoner onder het dakbeschot en zorgen dat er vele insecten worden gevangen tegen ziektes en plagen.

Behoud van soorten in de bebouwde omgeving is een aandachtspunt

Door onbekendheid en ondeskundigheid van bedrijven verdwijnen er nestplekken door isoleren en worden al slapend vleermuizen opgesloten.

Vleermuizen en gierzwaluwen vangen per koppel tot wel 10.000 insecten per dag, waaronder ook virus overdraagbare exotische muggen! Deze invasieve exotische muggen zijn door klimaatverandering een serieuze bedreiging voor de volksgezondheid (RIVM).

Bij nieuwbouwprojecten zijn ook groentoepassingen en -maatregelen belangrijk:

- Groene gevels en daken.
- Vogelbosjes met besdragende struiken.
- Ingemetselde vleermuiskasten en ruimte voor huismussen en gierzwaluwen.

Bij natuurinclusief bouwen wordt vaak gedacht aan het plaatsen van wat nestruimten in een gebouw. Maar het is veel meer dan dat, het is het bewust acteren op biodiversiteit in de bredere zin.
Naast de focus op nestgelegenheid ook meer aandacht voor klimaatadaptieve maatregelen zoals waterberging en aanplant van groen, zo ontstaat er een veerkrachtig systeem tegen hoosbuien en hitte.

Door ook de leefgebieden van verschillende soortgroepen aan elkaar te verbinden tussen wijken, parken en natuurgebieden kunnen er genetische uitwisselingen plaatsvinden en kunnen lokale populaties worden versterkt. Met het optuigen van deze ecosystemen ontstaan er robuuste oplossingen voor biodiversiteitsherstel en houden soorten elkaar in balans.

Klimaatadaptatie maatregelen; om te zorgen dat de fysieke leefomgeving beschermd is tegen hitte en hoosbuien zoals waterdoorlatende parkeerplekken en struweel. Dit geeft ook ruimte aan insecten.

Een natuurinclusieve leefomgeving bevordert de leefbaarheid en daarmee het welzijn voor ons als mens. De geurige bloemen, fladderende vlinders, zingende vogels en een scharrelend egeltje zorgen naast seizoenen ook voor bewustwording en het belang van natuur.

Bovendien brengt natuur ontspanning met minder stress gerelateerde ziektes als gevolg.

Structuren creëren in wijken, bestaande uit verschillende vegetatielagen met lokaal bijpassende beplanting van bomen, struiken en kruiden, zorgen dat wijken beter aansluiten op de naastgelegen natuur- en landbouwgebieden. De dieren en planten die zich in wijken thuis voelen, zullen dit als leefgebied gaan gebruiken waardoor de rijkdom aan soorten zal toenemen.

Bewustwording, beleving en burgers te laten participeren en te ondersteunen zijn heel belangrijk hierbij om het draagvlak voor natuur en ecosysteemdiensten te vergroten.

Natuur Netwerk Brabant

Bij ecologische verbindingszones ligt de nadruk op het fysiek verbinden van groengebieden en het opheffen van migratiebarrières. Dit netwerk verbindt groengebieden in een verdichtende woon- en werkomgeving.

Natuur Netwerk Brabant (NNB) De Donge en de blauwgroene mantel rond het plassengebied met ten noorden een strook Natura-2000 (De Biesbosch).

Er resten nog enkele barrières (licht groene stippen) deze zijn o.a. te realiseren als meekoppelkans bij grootschalige infrastructurele (her)inrichting. Laaglandbeek De Donge kan versterkt worden in samenwerking met het waterschap Brabantse Delta, provincie en aangrenzende gemeenten.

Een juiste inrichting van de ecologische verbindingszones en groengebieden verhoogt de kwaliteit als leefgebied. Migreren tussen Natura-2000 gebieden zorgt dat soorten gezond en sterk blijven. Ook het migreren van vissen is hierbij belangrijk. Laaglandbeek De Donge kan door een dubbele stuw bij de A59 en een betere doorstroming bij de Oosterhoutseweg de vissoorten weer tot de gemeente Dongen brengen. Ook zal dit de waterkwaliteit ten goede komen, zodat de aquatische insecten kunnen herstellen.

Uitgangspunten voor herstel:

Het groenblauwe netwerk ecologisch sterk verbeteren en invulling geven aan de kwalitatieve verbetering van biotopen.

Zonering in het buitengebied:

Om het belang van natuur voldoende te kunnen borgen in de arena van ruimteclaims is het wenselijk om meer te zoneren in de ecologische verbindingszones en groengebieden. Dit doen door:

- Sturen waar mensen komen, zo ontstaat meer rust voor broedende vogels en kleine zoogdieren.
- Ook worden zo groeiplaatsen van bijzondere planten ontzien.
- Kunstlicht beperken langs NNB, want dit is schadelijk voor vele soorten.

Zonering binnen de ecologische verbindingszones en groengebieden is een aandachtspunt om te voldoen aan de doelen van de Europese Vogel-, Habitatrichtlijn. Zoals reeds geschreven, moeten de doelen in 2050 verhoogd zijn van 55% naar 100%.

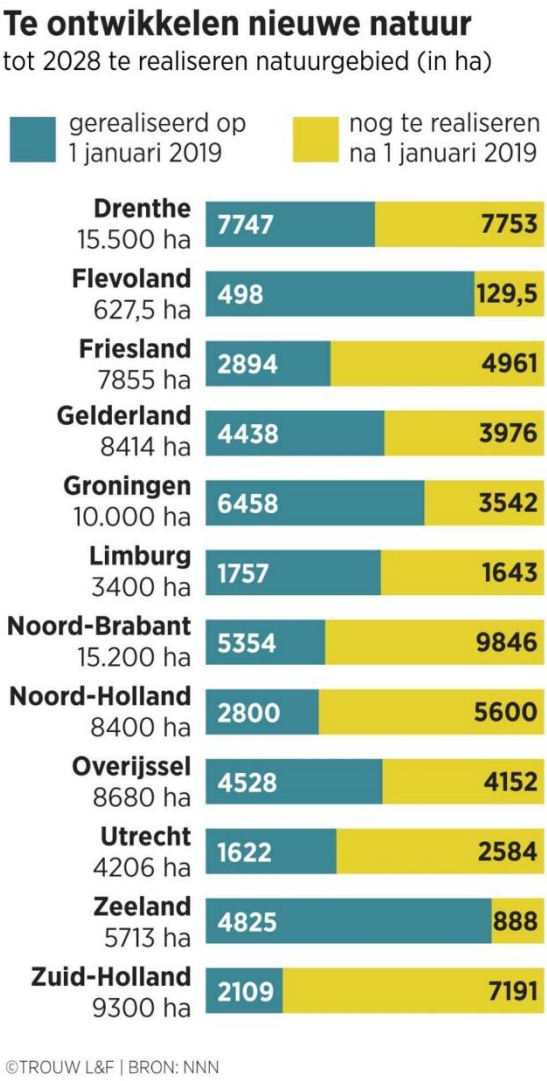

De provincies hebben in 2013 afgesproken dat eind 2027 80.000 hectare nieuwe natuur is ingericht voor het Natuur Netwerk Nederland (NNN). Er moet eind 2021 nog 35.680 hectare ingericht worden in de periode 2021-2027. In Brabant nog zo'n 5000 hectare vanaf eind 2021.

Naast de inrichting en het beheer van natuur binnen het NNN, werken Rijk en provincies ook aan de verbetering van de biodiversiteit en waterkwaliteit in het agrarisch gebied via het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb).

Vergroening bedrijventerrein

Doel: 2x meer groene, biodiverse vierkante meters in 2030.

Bedrijventerreinen zijn cruciaal en belangrijk want ze beslaan 17% van de bebouwde omgeving in Nederland, In deze gemeente is het ruim 30%.

Bedrijventerreinen als verbindingszone:

De vergroening van bedrijventerreinen, op- en overslagloodsen met groene gevels, groene daken, nestruimtes, bomen en struiken bieden mooie kansen voor herstel habitats. Daarnaast grenzen bedrijventerreinen aan natuur of platteland, waardoor ze een verbindingszone kunnen vormen tussen natuur, platteland en stad. Zo'n verbindingszone met een buffer aan groen zorgt ervoor dat de biodiversiteit toeneemt. Bedrijventerreinen zijn naast een natuurinclusieve inrichting bij uitstek ook geschikt voor klimaatadaptatie maatregelen. Deze combinatie van maatregelen kunnen al een verrassend groot positief effect hebben voor soorten.

Ook hier geldt waar het kan: "**Stenen eruit en groen erin**".

Roma Raamsdonksveer

Een groener bedrijventerrein zorgt voor:

- Prettige omgeving voor medewerkers en klanten.
- Minder hittestress en daardoor hogere productiviteit en lager ziekteverzuim.
- Minder energiekosten voor koelen van gebouwen.
- Minder wateroverlast.
- Leefgebied voor planten en dieren.
- Verbeterde uitstraling van uw bedrijf en hogere vastgoedwaarde.

Scholekster met 3 pullen op bedrijfsgebouw

Dutch Green Building Council en NL Greenlabel hebben in november 2021 een intentieverklaring getekend om bedrijventerreinen te vergroenen met als streven om de biodiversiteit te verdubbelen in 2030.

Vereniging Ondernemend Geertruidenberg (VOG) kan hierin een stimulerende rol vervullen en zo een bijdrage leveren aan de nationale doelen.

https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=ea77fe7c-73d5-4b3d-80f6-d23aa4e43986&title=Onderzoek%20naar%20het%20vergroenen%20van%20bedrijventerreinen.pdf

Herstel biodiversiteit landbouwgebied

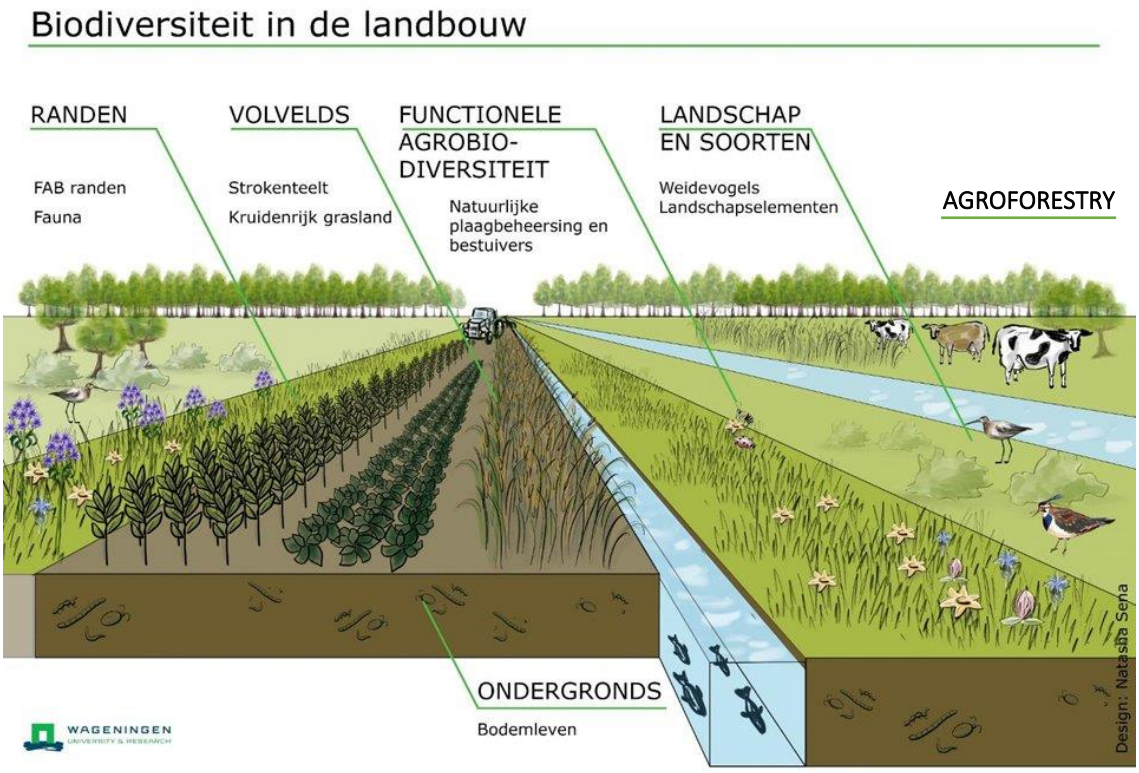

Het Nationaal Strategisch Plan 2023-2027, de Nederlandse uitvoering van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid zal in combinatie met klimaatadaptatie maatregelen het startpunt zijn om te voldoen aan de Europese Greendeal en zo de biodiversiteit zowel bovengronds als ondergronds te herstellen.

Landbouw in transitie is overschakelen naar een duurzame, extensieve en natuurinclusieve teelt door zoveel mogelijk natuurlijke processen te benutten in een gezondere bodem welke tevens een betere waterbergingsfunctie krijgt.

Het waterschap is vanaf 2021 gestart om de bermen en sloten extensiever te beheren om de biodiversiteit te verbeteren.

Ook wordt vanaf 2022 het herstelplan Waterbeheer en Waterkwaliteit uitgevoerd om ons te wapenen tegen de klimaatverandering (Regionaal Water en Bodem Programma (RWP)) zo wordt er werk van gemaakt om te zorgen dat Brabant klimaatrobuust is in 2050.

Basiskwaliteit Natuur

Bij Basiskwaliteit Natuur is de vraag: Hoe zorg ik ervoor dat planten en dieren die horen bij een bepaald gebied daar ook kunnen gedijen?

Daarbij kijk je in de eerste plaats naar de milieucondities:
- Is het grondwaterpeil op orde?
- Is de bodem gezond?

Vervolgens naar de inrichting:
- Zijn er bij de streek passende bomen en struiken, bloemrijke bermen, is er nestgelegenheid?

Tot slot kijk je naar het beheer:
- Is er ecologisch maaibeheer en onderhoud van bermen en oevers en is er een duurzaam gewasbeschermingsbeleid (emissie naar nul in 2030)?

Door basiskwaliteit te integreren met houtwallen en kruidenrijke veldjes in ruimtelijke ontwikkelingen, kan Nederland van beschamende achterblijver trendsetter in Europa worden.

Patrijzen zijn de barometer voor de kwaliteit van de biodiversiteit op het platteland

Nergens is het met de vogelstand in Europa zo hard achteruitgegaan als in het boerenland. Door decennia intensieve landbouw is er steeds minder plek voor bloemen, insecten en vogels. Vrijwel iedereen ziet inmiddels in dat de omschakeling van de huidige landbouw naar een duurzamere landbouw er moet komen. Die verandering mag zich niet beperken tot technologische snufjes of aanscherping van milieunormen. Ook in de landbouwtransitie zal letterlijk meer ruimte gemaakt moeten worden voor natuurherstel.

De integratie van natuur in onze ruimtelijke ontwikkeling, van zonnepark tot industrieterrein en van boerenbedrijf tot woonwijk, zal ons land verrijken en een voorbeeld vormen binnen de EU. Niet alleen voor de soorten planten en dieren die we er mee redden, maar ook voor onszelf. Denk hierbij aan gezondheid, welzijn en een duurzame economische basis.

Advies MER-commissie op omgevingsvisie

Het oostelijk deel A27 hoort historisch bij het Slagenlandschap. Het is van belang dat deze cultuurhistorische elementen terugkomen in het landschap. Dit kan door beplantingen hoofdzakelijk langs noord-zuid getraceerde wegen en sloten. Dit geeft accenten die passen in het cultuurhistorisch landschap en verbeteren de biodiversiteit in het gebied. De gemeente zou hiervoor zijn visie “open landschap” moeten aanpassen naar “cultuurhistorisch landschap”.

Slagenlandschap met bomen en struiken

In het buitengebied zijn nog zonnepanelen nodig om te voldoen aan RES.
Het advies is om dit niet te doen in de groenblauwe mantel en langs Natuur Netwerk Brabant. Maar dit te doen langs de snelweg A27 en noordelijk van de A59 (westelijk A27) om hiermee ook het cultuurhistorisch landschap te beschermen.

De MER-commissie benadrukt dat ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied moeten voorzien in een kwaliteitsverbetering van de natuur en het landschap en bescherming van de groenblauwe mantel waar het Natuur Netwerk Brabant toe behoort. De ontwikkeling in deze gebieden van verstorende elementen voor natuur en landschap zijn ongewenst.

In de erfgoedvisie over de Zuiderwaterlinie ligt de nadruk daarom niet op thema’s als recreatie en toerisme zoals in de omgevingsvisie, maar op ruimtelijke thema’s als water, natuur en landschap.
Dit vertelt namelijk het erfgoedverhaal over de strijd tegen en met het water en sluit aan op de richtinggevende thema’s voor (vrijetijds-)economie, ruimtelijke opgaven en andere vormen van gebiedsontwikkeling waar 15 gemeenten, waterschappen en provincie tot 2029 aan werken.

Oprichting adviesraad Natuur en Milieu

De komende jaren komt er veel op ons af. Naast de ruimtelijke ontwikkelingen, moet er ook ruimte voor natuur worden ontwikkeld.

Voorstel:

Oprichten adviesraad Natuur en Milieu. De adviesraad adviseert het college van B&W gevraagd en ongevraagd over plannen en projecten. Met als doel bij te dragen aan duurzaamheid, biodiversiteit, milieu en natuurkwaliteit in de gemeente Geertruidenberg.

Advisering:

De adviezen van de adviesraad zijn gericht op gemeentelijk beleid, plannen en beheer met betrekking tot duurzaamheid, biodiversiteit, milieu en natuurkwaliteit. Meestal worden deze adviezen uitgebracht in de fase tussen het openbaar maken van een beleidsplan en de besluitvorming daarover door B&W en in de gemeenteraad.
In sommige gevallen geeft de adviesraad ook adviezen op een eerder moment in de planvorming of bij de concrete uitvoering van projecten.

Expertise:

De adviesraad streeft ernaar bij burgers aanwezige expertise op het gebied van natuur, milieu, biodiversiteit en duurzaamheid beter toegankelijk te maken, te bundelen en te gebruiken voor adviezen. De leden van de adviesraad zijn burgers uit Geertruidenberg die zich betrokken voelen bij genoemde thema's in onze gemeente en daar ook specifieke kennis over hebben. Waar dat kan en nodig is legt de adviesraad contact met deskundigen die expertise hebben over onderwerpen waarop advies moet worden uitgebracht.

Zowel de leden van de adviesraad als de anderen die bijdragen met hun expertise doen dit zonder persoonlijk belang. De adviesraad streeft ernaar om goed onderbouwd en evenwichtig te adviseren.

Samenwerking adviesraad en gemeente:

Het college van B&W, beleidsambtenaren en programmamanagers vervullen een belangrijke rol bij het formuleren van beleid en de uitvoering daarvan. Voor een goede samenwerking is het belangrijk dat mensen binnen en buiten de ambtelijke organisatie elkaar goed weten te vinden. De adviesraad heeft daarom regelmatig overleg met betrokken ambtenaren en vrijwilligers en stimuleert de kennisuitwisseling tussen alle betrokkenen.

Hierop volgend is een paar keer per jaar overleg tussen de adviesraad, betrokken ambtenaren en de Wethouder met portefeuille Natuur & Milieu.

Benoeming leden adviesraad Natuur en Milieu:

Het college van B&W benoemt de leden van de adviesraad. Leden zijn burgers met kennis en betrokkenheid op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid.

Leden kunnen verbonden zijn aan Geertruidenberg op dit gebied, maar kunnen ook op andere manieren betrokken zijn bij deze thema's.

Mogelijke onderwerpen:

- Hoe kunnen de nieuwbouwprojecten duurzaam en natuur inclusief vorm krijgen? De Adviesraad is betrokken in overleg en doet suggesties voor duurzame oplossingen.
- Hoe geeft de gemeente vorm aan de doelstelling om in 2030 energie- (of klimaat-) neutraal te zijn? Het gaat daarbij om verschillende aspecten, zoals isolatie, duurzame energievoorziening (windmolens, zonneparken), mobiliteit, warmtenetten, en dergelijke. De Adviesraad volgt het debat en signaleert obstakels en kansen.
- Er is een werkwijze herstel natuur opgesteld. De Adviesraad is hierover regelmatig in gesprek met de betreffende ambtenaren om natuurprojecten te realiseren.

Voorbeeld van een verordening inzake de adviesraad in gemeente Mook en Middelaar: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR609160

Waar staan we in 2030?

Hieronder een aantal streefdoelen:

- Stikstofuitstoot 50% lager t.o.v. 2019 (voor alle sectoren).
- CO2 uitstoot 55-60% lager t.o.v. 1990.
- 10% landelijk gebied is ecologisch ingericht.
- 50% afname gewasbescherming, geen emissie meer naar het milieu (water en bodem) door inbreng van sterkere en plaagbestendige gewassen.
- Het gebruik van meststoffen (dierlijk, kunstmest) met 20% verminderd.
- Het gebruik van antibiotica in de landbouw met 50% verminderd.
- 25% van de landbouwgrond op biologische wijze gebruikt in 2030 nu slecht 8%.

Nieuwe natuur in Brabant:

8.000 hectare aan bomen en struiken binnen NNB en nog ongeveer
5000 hectare extra natuurontwikkeling in Brabant voor versterking NNB.

https://www.brabant.nl/actueel/nieuws/natuur-en-landschap/2020/brabant-zorgt-voor-nieuw-en-toekomstbestendig-bos

Energietransitie:

Productie bestaat uit 70% zon en wind, aandeel hernieuwbare energie 27%.

Circulaire economie:

Gebruik primaire grondstoffen is 50% gereduceerd.

Woningen:

Bouwproductie van 1 miljoen woningen en 1,5 miljoen woningen verduurzaamd.

Mobiliteit:

Ruim 7 Mton minder CO2 uitstoot en nieuwe auto's zijn emissievrij.

Aanbevelingen

- Oprichting Adviesraad Natuur en Milieu om ambities natuur, Zuiderwaterlinie en versterking Natuur Netwerk Brabant actief op te pakken.
- Vergroening openbaar ruimte met kruidenmengsels, bomen en struiken, meenemen in de begroting en structureel in de meerjarenplanning opnemen.
- Spoorboekje met een biodiversiteit stappenplan voor bedrijven en burgers, waarin financiële prikkels komen zodat in 2030 vergroening wordt beloond en tuinen met beperkt tot geen groen worden belast.
- Samen met VOG, ZLTO en ANV actief inzetten om biodiversiteit op en rond bedrijven en landbouwgebieden te herstellen.
- Ruimtelijk besluit, beleidsregels bouw- of verbouwaanvraag aanpassen, zodat biodiversiteitherstel in de (ver)bouwvergunningen is verankerd. Neem ook beleidsregel isoleren woning hierin op, want vleermuizen en vogels verliezen nu hierdoor hun bescherm- en nestruimte.
- Kwaliteit ecologisch gefaseerd maai- en snoeibeheer verbeteren volgens keurmerk Kleurkeur en extern ecologisch toezicht hierop houden.
- Waterkwaliteit verbeteren en meer natuurlijke oevers met ruimte voor bescherming watergebonden fauna.
- Proactieve monitoring van soorten in bebouwde omgeving om te weten wat er leeft, hiermee te kunnen toetsen en kwantificeerbaar te maken. Werk gezamenlijk met buurgemeenten deze ambitie uit.
- Open landschap ten oosten van de A27 in omgevingsvisie aanpassen naar cultuurlandschap, zodat hier in samenwerking met het waterschap, ANV, ZLTO en de provincie het Slagenlandschap kan herstellen.
- Opbrengt van verkoop grond aan Rijkswaterstaat en natuurcompensatie Achter de Hoeven inzetten op versterking NNB.

Advies MER-commissie: De Zuiderwaterlinie zou nadrukkelijker geborgd moeten worden in de ruimtelijke thema's als water, natuur en landschap (Donge oevers, Gasthuiswaard, Agrarisch gebied met Waarden) en *niet voornamelijk ophangen aan de thema's recreatie, toerisme en horeca.* Dit zou ook moeten gelden voor de blauwgroene mantel en aangrenzend Natuur Netwerk Brabant waar zonering belangrijk is voor diersoorten.

Bronnen

Water-bodemherstel:

https://www.brabantsedelta.nl/waterbeheerprogramma-2022-2027

https://www.commissiemer.nl/projectdocumenten/00008842.pdf

https://www.bij12.nl/onderwerpen/stikstof-en-natura2000/

Nationaal Strategisch Plan:

https://ec.europa.eu/food/horizontal-topics/farm-fork-strategy_en

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021Z22597&did=2021D47944

https://www.rli.nl/sites/default/files/advies_geef_richting_maak_ruimte_-_def.pdf

Biodiversiteitsherstel:

https://www.brabant.nl/actueel/nieuws/natuur-en-landschap/2021/rapportage-de-toestand-van-de-natuur

https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2021/11/26/natuur-in-nederland/natuur-in-nederland.pdf

https://www.ggagroenblauw.nl/default.aspx

https://www.nern.nl/sites/default/files/Deltalpan%20Biodiversiteitsherstel%20a.pdf

https://www.pbl.nl/onderwerpen/natuur-landschap-en-biodiversiteit/publicaties

Omgevingsvisie:

https://denationaleomgevingsvisie.nl/samenwerking+en+uitvoering/programmas/programma+versterken+biodiversiteit/default.aspx

https://www.rli.nl/publicaties/2021/advies/geef-richting-maak-ruimte

Natuurinclusief bouwen:

https://hetoversticht.nl/media/upload/files/NIB%20in%20Overijssel%202021%20MR.pdf

https://www.bouwnatuurinclusief.nl/

https://www.checklistgroenbouwen.nl/

https://www.duurzaamdoor.nl/

https://www.kanbouwen.nl/

Datum: ....., 2022

Intentieverklaring voor herstel biodiversiteit.

Vertegenwoordigende politieke partijen van de gemeente Geertruidenberg spreken de intentie uit om samen met relevante partners te komen tot een constructieve dialoog, samenwerking en gezamenlijke activiteiten gericht op het herstel van de biodiversiteit in het buitengebied, wijken en bedrijfsterreinen in gemeente Geertruidenberg met als doel:

Bij te dragen aan een resultaatgerichte, effectieve en efficiënte aanpak gericht op het herstel van biodiversiteit en het stimuleren en uitvoeren van herstel ecosystemen.

De onderstaande partijen gaan werk maken van een brede samenwerking binnen en buiten de gemeenteraad zoals is beschreven in de Nota Natuur 2022-2030:

Politieke partij	Naam voorzitter	Handtekening
Burgemeester:	Wethouder:	Gemeentesecretaris: